

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Михайло КОЛІСНИК, 1982 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2004 році Уманський державний аграрний університет за спеціальністю «Агрономія», працює на посаді агронома ТОВ АФ «Текуча» с. Текуча Уманського району Черкаської області, виконав акредитовану освітньо-наукову програму «Агрономія».

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом Уманського національного університету садівництва Міністерства освіти і науки України, м. Умань, від 11 квітня 2024 року № 01-05/72, у складі:

Голови разової

спеціалізованої вченої ради – Сергія ПОЛТОРЕЦЬКОГО, доктора сільськогосподарських наук, професора, декана факультету агрономії, Уманський національний університет садівництва;

Рецензентів – Ярослава РЯБОВОЛА, доктора сільськогосподарських наук, доцента, доцента кафедри рослинництва, Уманський національний університет садівництва;

Олександра СЕРЖУКА, кандидата сільськогосподарських наук, доцента, доцента кафедри генетики, селекції рослин та біотехнології, Уманський національний університет садівництва;

Офіційних опонентів – Олесі ЗІНЧЕНКО, кандидата сільськогосподарських наук, старшого дослідника, ученого секретаря, Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН України;

Володимира ГЛЕВАСЬКОГО, кандидата сільськогосподарських наук, доцента, доцента кафедри генетики, селекції і насінництва сільськогосподарських культур, Білоцерківський національний аграрний університет;

на засіданні 19 червня 2024 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство Михайлу КОЛІСНИКУ на підставі публічного захисту дисертації «Особливості формування урожаю і якості насіння буряків цукрових залежно від елементів технології» за спеціальністю 201 Агрономія.

Дисертацію виконано в Уманському національному університеті садівництва Міністерства освіти і науки України, м. Умань.

Науковий керівник – Валентин ПОЛІЩУК, доктор сільськогосподарських наук, професор, член-кореспондент НААН України, декан факультету лісового і садово-паркового господарства, Уманський національний університет садівництва.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису. Дисертація відповідає вимогам пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії,

затвердженого Постановою КМУ від 12.01.2022 № 44 (зі змінами).

Здобувач має 4 наукові публікації за темою дисертації, з них 3 статті у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України, 1 – у науковому виданні іншої держави. Публікації відповідають вимогам пунктів 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою КМУ від 12.01.2022 № 44 (зі змінами):

1. Колісник М.С., Поліщук В.В. Формування урожайності і якості насіння буряків цукрових залежно від застосування абсорбенту. *Наукові доповіді НУБіП України*. 2023. № 5/105. URL : [http://dx.doi.org/10.31548/dopovidi5\(105\).2023.011](http://dx.doi.org/10.31548/dopovidi5(105).2023.011)

2. Поліщук В.В., Колісник М.С. Закономірності формування доброякісного насіння буряків цукрових залежно від вологості ґрунту. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва*. 2023. Вип. 103. С. 143-152. URL: <http://dx.doi.org/10.32782/2415-8240-2023-103-143-152>

3. Поліщук В.В., Колісник М.С. Раціональне використання ґрунтової вологи за застосування абсорбенту у посівах маточних коренеплодів буряків цукрових. *Агрохімія та ґрунтознавство*. 2023. № 95. С. 69-74. URL: <https://doi.org/10.31073/acss95-07>

У дискусії взяли участь та висловили зауваження:

Олеся ЗІНЧЕНКО, офіційний опонент, кандидат сільськогосподарських наук, старший дослідник, учений секретар, Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН України.

Оцінка позитивна, є зауваження:

1. Бажано при написанні дисертації, а саме Розділу 1 (огляд літератури) використовувати публікації за останні роки, адже серед посилань трапляються публікації 1957, 1959, 1967 років та ін.
2. У розділі 2 «ПРОГРАМА, МЕТОДИКА ТА УМОВИ ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДЖЕНЬ», слід уточнити, який саме селекційний матеріал використовували в дослідженнях та дати його характеристику.
3. На сторінці 106 у таблиці 3.20 з експериментальними даними вказано найменшу істотну різницю за окремими роками, бажано було б подати цей показник для середніх значень.
4. У розділі 4 бажано вказати, яку кількість насіння використовували при проведенні досліджень з проростання насіння за різних співвідношень абсорбенту Max Margin до води.
5. Дисперсійний аналіз бажано проводити в комплексі за три роки досліджень (а не за окремими роками), що дозволило б виокремити фактор впливу погодних умов (для польових досліджень) та партій насіння (для лабораторних досліджень).
6. Окремі літературні джерела потрібно оформити згідно Національного стандарту України ДСТУ 8302-2015.

Володимир ГЛЕВАСЬКИЙ, офіційний опонент, кандидат сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри генетики, селекції і

насінництва сільськогосподарських культур, Білоцерківський національний аграрний університет.

Оцінка позитивна, є зауваження:

1. У Розділі 1 «Фактори, які впливають на продуктивність насінників буряків цукрових (огляд літератури)» неправильно вказані посилання на літературні джерела, в тексті номери: 64, 65, 76, 77, 82, 88, 91, 92, 93.
2. Розділ 2 «Програма, методика та умови проведення досліджень» на ст. 67 на одне посилання [2] в тексті іде дві різні методики: «Інституту біоенергетичних культур і буряків цукрових» і методики «ВНІЦ». На сторінці 66 написано: «Фракційний склад насіння за масою та числовий – згідно ГОСТ», потрібно згідно списку літератури ДСТУ. Розділ 2 включає список джерел літератури 12 авторів по тексту, за посиланням – 13, ст. 67.
3. Розділ 3 «Формування урожаю та якості насіння за його вирощування». Ст. 81, початок другого абзацу, написано: «базисне насіння...». Закон України «Про насіння і садивний матеріал» дає визначення категорії насіння як базове і на сторінці 83 написано перед базисне, а потрібно добазове. Ст. 100., таблиця 3.17 «Якість насіння залежно від вологості ґрунту» не вказано роки проведення дослідження. Ст. 101 у реченні: «Так, за недостатньої вологості ґрунту – 40 % від ПВ, енергія проростання, схожість і доброякісність насіння обох компонентів достовірно зменшувалися: ЧС компонента на 53 %, 34 % і 15,3 %...» там де 34 %, потрібно 54 %. На сторінці 126, назва таблиці 4.3 «Інтенсивність проростання насіння на початкових етапах його пророщування залежно від вологості ложе та суміші драже» рік дослідження вказано 2020.
4. У Розділі 5 «Економічна ефективність розроблених елементів технології виробництва насіння буряків цукрових» бажано вказати в тексті і в таблиці роки проведення досліджень.

Ярослав РЯБОВОЛ, рецензент, доктор сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри рослинництва, Уманський національний університет садівництва.

Оцінка позитивна, є зауваження:

1. Анотація містить лише стислий опис змісту кожного розділу дисертації. Доцільно було б коротко описати результати проведених досліджень за викладу конкретних статистичних результатів.
2. У першому розділі огляду літератури за тематикою дисертаційної роботи проаналізовано недостатню кількість інформації сучасних зарубіжних вчених.
3. Ґрунтово-кліматичні умови у розділі два представлено у вигляді анотації без аналізу конкретних умов регіону проведення досліджень.
4. Потребує обґрунтування питання щодо вибору саме абсорбенту MaxiMarin за вирощування маточних коренеплодів. Для об'єктивності висновків за результатами досліджень варто було б порівняти його з іншими абсорбентами.
5. У таблицях 3.5, 3.15, 3.20, 5.1 необхідно вказати рік проведення досліджень.

6. Для аналізу впливу абсорбенту на проходження онтогенетичних фаз розвитку насінників буряку цукрового необхідно подати дані в таблиці 3.5 за роками досліджень.
7. Відсутній статистичний аналіз даних окремих таблиць (3.3; 3.24) і рисунків (рис. 3.8; 4.8).
8. Економічну ефективність вирощування насінників буряку цукрового за удосконаленою дисертантом технологією доцільно доповнити у додатках технологічною картою.
9. Висновки потребують конкретизації та зменшення багатослів'я.
10. Низка джерел літератури оформлено з відхиленням від методичних вимог.
11. У тексті дисертаційної роботи зустрічаються орфографічні та стилістичні помилки (стор. 14, 17, 29...).

Олександр СЕРЖУК, рецензент, кандидат сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри генетики, селекції рослин та біотехнології, Уманський національний університет садівництва.

Оцінка позитивна, є зауваження:

1. При викладенні матеріалу розділу 1 слід було застосовувати і підтекстовий спосіб посилань на літературні джерела, що дало б можливість розкрити більш детально довідникову інформацію. Текстовий спосіб посилання передбачає деякі скорочення викладу, на що слід звернути увагу.
2. У дисертаційній роботі не зустрічається інформація стосовно саме такого підбору сортів для проведення дослідження – незрозуміло за якими параметрами їх підібрано.
3. У Розділі 2 «Програма, методика та умови проведення досліджень» варто уточнити, що саме являє собою «сіре драже» та де проводили дражування насіння.
4. У цьому ж розділі слід було б вказати, яку кількість води вносили для визначення вологості.
5. Схемою Дослідження 7 передбачено дослідження вирощування насінників буряків цукрових за звичайною технологією. Варто зазначити, що передбачає вирощування за даною технологією.
6. У Розділі 5 «Економічна ефективність розроблених елементів технології виробництва насіння буряків цукрових» варто подати карту економічної ефективності для того, щоб обґрунтувати економічну ефективність за регулювання вологості ґрунту.
7. У розділі два слід вказати яким способом, коли та на яку глибину вносили абсорбент MaxiMarin.
8. У розділі два варто навести характеристику властивостей та складу абсорбенту MaxiMarin.
9. У роботі зустрічаються граматичні та технічні помилки, невдалі вирази та звороти.

Сергій ПОЛТОРЕЦЬКИЙ, голова разової спеціалізованої вченої ради, доктор сільськогосподарських наук, професор, декан факультету агрономії, Уманський національний університет садівництва.

Оцінка позитивна, без зауважень.

Валентин ПОЛІЩУК, науковий керівник, доктор сільськогосподарських наук, професор, член-кореспондент НААН України, декан факультету лісового і

садово-паркового господарства, Уманський національний університет садівництва.

Оцінка позитивна, без зауважень.

Результати відкритого голосування:

«За» – 5 членів ради,

«Проти» – 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада присуджує Михайлу КОЛІСНИКУ ступінь доктора філософії з галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство за спеціальністю 201 Агрономія.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової
спеціалізованої вченої ради

Сергій ПОЛТОРЕЦЬКИЙ